Тематична контрольна робота №3

Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком у простому реченні. Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених звертаннями, вставними словами і реченнями. Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених однорідними членами. Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених відокремленими означеннями, прикладками, обставинами. Кома і крапка з комою у складному реченні. Двокрапка й тире у складному реченні. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

1 варіант

1рівень

Прочитайте текст і виконайте завдання 1— 4

[1] Тихо надворі було. [2] Дощик, що пробіг вулицею молоденьким галопцем, зник у полях за садами. [3] І після нього стала над селом блакитно-зелена прозорість. [4] Білий вишневий цвіт засвітився, набравши в свої чашечки роси. [5] Земля показала в кожній своїй травинці майбутнє, що вийшло на сонце зеленими жальцями. [6] Небо - усю свою голубінь, яка тільки в нього була. [7] Те свято прозорості тривало однісіньку лиш мить.

Завдання 1— 4 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь (кожна правильна відповідь 1б.)

1. Складнопідрядними означальними є речення

А [2],[3] **Б** [3],[4] **В** [2],[4] **Г**[2],[5]

Д [2],[7]

2. Дієприслівниковий зворот є в реченні

А [2] **Б** [3] **В** [4] **Г** [5] **Д** [6]

3. Односкладним є речення

А [1] **Б**[3] **В**[4] **Г**[6] **Д**[7]

4. Помилку при чергуванні у/в допущено в реченні

А [2] **Б**[4] **В**[5] **Г**[6]

Завдання 5 — 16 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь (кожна правильна відповідь 1б.)

5.Позначте речення, у якому не потрібно ставити кому між однорідними членами речення (розділові знаки пропущено)

А Ніч була хоч і зоряна та темна.

Б Не руйнуймо ні веж ні людської душі височин.

В Ні з того ні з сього у небі збиралися хмари.

Г Не пам'ятник собі а творчість я плекала….

Д Ми чуєм трав зелений крик дощів задумані рефрени.

6. Позначте безсполучникове складне речення, між частинами якого слід поставити двокрапку (розділові знаки пропущено)

А Верби сплакували листям їхні золоті сльози гнало за водою.

Б Малював художник небо поставали небеса.

В Шумлять не ліси скрипкові оркестри лунають.

Г Хочеш піймати старого лиса мусиш бути хитрішим за нього.

Д Старі люди кажуть два хитрих мудрого не переважать.

7.Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Будеш сіяти з сумом — вродить печаль

Б Бачу здалека: хвиля іскриста грає вільно на синьому морі.

В Повіяв вітер по долині, пішла долиною луна.

Г Погляне — холодною водою обіллє.

Д На білу гречку впали роси, веселі бджоли одгули.

8. Позначте складнопідрядне речення з підрядним міри і ступеня

А Немидорі знов приснився сон, ніби вона блукає з Миколою

Б Де гори круті звелися, в'ється змійкою битий шлях

В Скиби землі були такі чорні, що аж різало очі.

Г Зацвіла в долині червона калина, ніби засміялась дівчина-дитина.

Д Місця, де зроду не бували ми, лежать десь на краю землі.

9. Позначте складнопідрядне речення з послідовною підрядністю

А Я люблю слухати, як шумить ліс, як говорять поміж собою дерева.

Б Хто зберіг любов до краю і не зрікся роду, тільки той віддав всю душу, все, що міг, народу.

В Я бачу, як осінь гуляє в саду, як квіти від холоду терпнуть

Г Художник вертає людям пресвітле обличчя Бога, щоб люди не забували, що діти Божі вони

Д Уночі Андрій довго не міг заснути, бо в хаті було видно од великих зірок на небі і густо пахло холодною м'ятою

10.Речення ***<u>У лісі сумно, але я люблю цей смуток, бо він близький душі моїй</u>***

А складне речення з сурядним та підрядним зв'язком

Б складносурядне речення

В складнопідрядне речення

Г складне речення з безсполучниковим та сурядним зв'язком

Д складне речення з безсполучниковим та підрядним зв'язком

11.Позначте складносурядне речення, між частинами якого не ставиться кома (розділові знаки пропущено)

А Щороку вмирає трава і листя з дерев облітає.

Б Народилась трембіта з-під рук юнакових і полинула пісня її в полонини.

В Підбилися в зеніт Волосожари і каже казку зірка до зорі.

Г Густі тумани землю облягли і голубі простори посивіли.

Д І небо теплотою глибиніє і радість наливається в серця.

12.Складносурядне речення є в рядку (розділові знаки пропущено)

А Вони співали так як можуть співати тільки щасливі люди

Б Знов бачиш і віриш що все пролетить що ти перебореш недолю.

В Сині сосни шумлять і шумлять ніби світу начитують вірші.

Г Катер бурунив воду неподалік від берега і всі очі були приковані до нього.

Д А тим часом місяць пливе оглядать і небо і зорі і землю і море та глянуть на люди.

13.Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення **Усі притихли …***вибрати*

А з'юрмилися біля вікон.

Б і з'юрмилися біля вікон.

В а зеленкуватими й синіми снігами покотилися молоді голоси.

Г бо зеленкуватими й синіми снігами покотилися молоді голоси.

Д на небі вже зорі меркнули.

14. При заміні прямої мови непрямою допущено помилку в реченні

А Мати повідомила донечці, що в табір та поїде в серпні.

Б Мій друг повторює, ви одійдіть за хату, а ми виліземо.

В Софійка міркувала, що найяскравішим козаком є Кирило Тур.

Г Марія Олексіївна запитала в нас , хто не виконав домашнього завдання.

Д Батько сказав дітям, що час збиратися в дорогу.

15. Пунктуаційну помилку допущено в рядку

А – Така та наша славна Україна, – твердить хлопчина в умі.

Б – Дивна дівчина, – погладив себе козак, – годі її збагнути.

В – Добрий кінь, – кажуть козаки, – День біжить, а три лежить.

Г – Здоров, мій гнідий! – каже козак, погладжуючи гнучку шию коня.

Д «Це наше новосілля, – говорила Мотря, – завтра по дневі роздивимося краще».

16.Відокремленою обставиною можна замінити підрядне речення в рядку

А Як купуєте товар, вимагайте від продавця чек.

Б Коли приїхали з лісу додому, було вже зовсім темно.

В Де б хор не виступав, скрізь його радо вітали.

Г Відколи знаю Оксану, вона дивує мене своєю терплячістю.

Д Кажуть, ніби навіть геніїв за життя не всіх розуміли й визнавали.

17. Дієприкметниковий зворот не виділяють комами в реченні (розділові знаки пропущено)

А Неначе зачарований велетень, стояв ліс опушений увесь білим інеєм.

Б Хлопчик намагався відігріти задубілі на морозі руки.

В Я люблю сад пронизаний наскрізь ранковим сонячним сяйвом.

Г Сюди переселяються птахи зігнані із сінокісних угідь і дрібні тварини.

Д Був сонячний день сповнений невгамовного пташиного щебетання.

18. Між підметом і присудком обов'язково треба поставити тире в реченні

А Самотність як обірвана струна. **Б** Жива природа ось довічний храм.

В Дівочі сльози мов весняний дощ. **Г** Дніпро оспіваний у фольклорі.

Д Ми не безліч стандартних я.

19.Не виділяється комами одиничний дієприслівник у реченні (розділові знаки пропущено)

А Не зрозумівши дівчинка запитала ще раз.

Б Старі верби стоять похнюпившись.

В Я радіючи дивлюсь на сади в цвіту.

Г Умившись дядько одягав чисту сорочку й сідав до столу.

Д Біля багаття обнявшись сиділи друзі.

20.У якому реченні підрядну частину можна замінити синонімічним дієприкметниковим зворотом

А Олесь, який плив поруч, допоміг мені вийти па берег.

Б Подвір'я затінює крислата яблуня, що росте під хатою.

В Думки, які роїлися в хлопцевій голові, не давали заснути.

Г В історії української державності є постаті, про які люди забули.

Д Де б хор не виступав, скрізь його радо вітали.

ІІІ рівень

Завдання 21-24 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ (кожне завдання 4б.)

21.Установіть відповідність між видами складнопідрядних речень та прикладами до них

1 місця **2** з'ясувальне **3** означальне **4** допустове	**А** Єлька сама не знає, звідки в неї той щем. **Б** І як для нас цікаві ті галактики, звідкіль ніхто сигнал не передав. **В** Хоч я був інколи лихий, все ж таки зі старшими вітався чемно. **Г** Де селилася людина, там виростали дерева. **Д** Доки людина дихає, вона сподівається.

22.Установіть відповідність між реченнями (розділові знаки вилучено) та схемами (вилучено сполучники та сполучні слова)

1 Пишається калинонька явір молодіє а кругом їх верболози й лози зеленіють. 2 Зліва співали струмки що збігали з гір і кожен з них мав свій голос. 3 Хвилинами його брав жаль і він стримував косу щоб не порушити тієї затаєної при землі краси. 4 Кожній людині властиво помилятися але нікому окрім дурнів не	А [ ], [ ], ( ). Б [ ], [ ], [ ]. В [ ], ( ) [ ]. Г [ ], ( ), ( ) Д [ ], [ ].

властиво бути впертим у помилці.	

23. Установіть відповідність між розділовим знаком та реченням

Розділовий знак	*Приклад (на місці крапок)*
1 тире	**А** Мистецтво ... посередник між людиною і Богом.
2 кома	**Б** «Ну, чого ж тебе понесло в поле...» -допитувалась мати.
3 знак оклику	**В** Черниш уже не бачив нічого ... крім протилежного берега.
4 двокрапка	**Г** Україно... Доки жити буду, доти відкриватиму тебе.
1А2В3Г4Д	**Д** Ідея проста ... за всіма правилами сучасної науки змоделювати Київ.

24. Установіть відповідність між назвою розділового знака і реченням, де його треба поставити *(розділові знаки вилучено)*

1 кома **2** тире **3** крапка з комою **4** двокрапка	А Зелений яр сьогодні незвичайний … хисткий туман хитається на дні. Б Дзюрчали десятки фонтанів… лящали та щебетали всілякі птахи у клітках попід піддашшям… свистів стругом бондар. В Мало життя прожити … треба життя зрозуміти. Г Де-не-де біля вирв сивіє безводний полин… або кущиться пахучий чебрець. Д З-за землі, на кривавій попрузі неба, скочила невеличка іскорка; довга променяста смуга простяглася від неї над землею… далі викотився серп огненного кільця — і пучок світу полився, розливаючись по горах, лісах, по високих будівлях

IV рівень

25. *Спишіть речення, розставте розділові знаки, зробіть повний синтаксичний розбір речення(2б.)*

Благословен той день і час коли прослалась килимами земля яку сходив Тарас малими босими ногами.

Тематична контрольна робота №3

Пунктуаційна помилка. Тире між підметом і присудком у простому реченні. Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених звертаннями, вставними словами і реченнями. Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених однорідними членами. Розділові знаки у простих реченнях, ускладнених відокремленими означеннями, прикладками, обставинами. Кома і крапка з комою у складному реченні. Двокрапка й тире у складному реченні. Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

2 варіант

1рівень

Прочитайте текст і виконайте завдання 1— 4

[1] Є чимало казок і повір'їв, що у вербі живуть добрі духи, які можуть допомагати людині в її щоденних справах. [2] А в одній казці розповідається про жінку, душа якої на ніч переселялася у вербу, що росте біля порога хати. [3] Якось чоловік зрубав цю вербу. [4] Щойно вона звалилася на землю, як у ту ж мить померла й жінка. [5] Проте навіть у зрубаному дереві залишилася жити її материнська любов. [6] Зроблена з верби, колиска ніжно заколисувала сироту-дитину, а виготовлена з вербової гілки сопілка розмовляла з дитиною маминим голосом, повчала її.

Завдання 1— 4 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь (кожна правильна відповідь 1б.)

1. Засобом міжфразового зв'язку 1 і 2 речень є

А спільнокореневе слово **Б** синонім **В** займенник

Г лексичний повтор **Д** антонім

2. Дієприкметниковий зворот є в реченні

А [1] **Б** [2] **В** [4] **Г** [5] **Д** [6]

3. Простим реченням є

А [1] **Б** [2] **В** [4] **Г** [5] **Д** [6]

4. Пунктуційну помилку допущено в реченні

А [1] **Б** [2] **В** [4] **Г** [5] **Д** [6]

Завдання 5 — 16 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильну відповідь (кожна правильна відповідь 1б.)

5.Складносурядне речення є в рядку (розділові знаки пропущено)

А Лелеку поклик звав до рідних гнізд а вам світили в душу вікна хати.

Б Прийшов ранок збудились дороги.

В І вчувалося кленам і соснам що над ними вже й неба нема

Г Пташки співали і свистали усюди по гаю голосно та гарно.

Д Торохнув грім немов на залізний дах сипнули повну шаньку каштанів.

6.Позначте безсполучникове складне речення, між частинами якого слід поставити двокрапку (розділові знаки пропущено)

А Листя жовто-багряне сиплеться в саду чубаті хмари плачуть на ходу

Б Заголубіли травневі далі настала в лісі пора конвалій

В Любіть книгу вона допоможе вам розібратися в строкатому сплетінні думок.

Г Був теплий день світилася весна.

Д Тихо в полі гай темніє наступає літній вечір.

7.Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А Війне вітрець — дзвінка пшениця летить, кидається уплав.

Б Гаї шумлять — я слухаю, хмарки біжать — милуюся

В Весна була тепла: парувала земля, від перших листочків ішов тонкий аромат.

Г Мені відкрилась істина печальна: життя зникає, як ріка Почайна.

Д Зрідка пробіжить тут заєць, або спиниться на кручі вовк.

8.Позначте складнопідрядне речення з однорідною підрядністю

А Коли на руки немовля береш, кажи слова, що й твій далекий пращур.

Б А сонячне проміння згасало над горою, де була пасіка, де ми були удвох.

В Та й досі істинним є твердження: якщо люди перестануть чинити за правилами,
вони втратять людську подобу.

Г Кожен, хто читає про Січ, неодмінно натрапляє на слово «курінь», яке вживається у двох значеннях.

Д Існує народна прикмета: якщо навесні багато пролісків, то гарно вродить картопля.

9.Позначте складнопідрядне речення з підрядним означальними

А Я страждав, як страждав мій народ, як страждала моя Україна

Б Щоб швидко рости, діти-підлітки під вербою водили хороводи.

В Я подарую квіти вам, які ще дихають світанком.

Г Я сідаю на горбик зігрітий, щоб ключі журавлині зустріти

Д Струни чекають, щоб пальці торкалися їх

10.Речення ***<u>Ще той папір від часу не зотлів і пам'ятка лишилась людям здавна, де за неграмотних французьких королів підписувалась Анна Ярославна</u>***

А складне речення з сурядним та підрядним зв'язком

Б складносурядне речення

В складнопідрядне речення

Г складне речення з безсполучниковим та сурядним зв'язком

Д складне речення з безсполучниковим та підрядним зв'язком

*11.**<u>Що</u>** є сполучником у реченні*

А Сонце сідало за горами, за високими тополями, **<u>що</u>** стояли на горі

Б Казка – це свіжий вітер, **<u>що</u>** роздмухує вогник дитячої мрії і мови.

В Люблю легенький запах диму, **<u>що</u>** лине з лану.

Г У відкритому полі видно журавля, **<u>що</u>** летить у вирій.

Д Уважається, **<u>що</u>** велику чародійну силу має непочата вода криниць.

12. Складносурядне речення утвориться, якщо серед варіантів продовження речення <u>Вітру на морі не було…</u> вибрати

А коли ми повернулися з екскурсії.

Б хоча за прогнозом обіцяли буйного.

В як і очікуваного кілька днів сонця.

Г проте клекотав сильний прибій.

Д яскраво світило сонце.

13. Укажіть речення з кількома підрядними

А Відомо, якою ціною давалися людству пошуки нових світів.

Б На новому місці хлопці почувалися так, неначе вилізли з чорної нори на світло денне.

В Він тихенько наспівував пісню, яку чув ще від матері.

Г Що в пісні співається, те в житті збувається.

Д Здається, що каштани уквітчували Київ завжди, відколи постало місто-красень
на схилах Дніпра.

14. *Пунктуаційну помилку допущено в реченні*

А «Це наше новосілля,- говорила Мотря : - завтра по дневі роздивимося краще».

Б «Вам здається, що тепер море, як синій птах?» - обізвалася сусіди.

В Промовила конвалія: «Прощай, гаю милий!»

Г «Товаришу, - звернувся враз до нього, - мені треба оглянути рану.»

Д Г. Сковорода наводить слова Плутарха: « Дружба…зменшує страждання».

15. *Відокремленим означенням можна замінити підрядну частину в реченні(0,5б.)*

А До кімнати весело вбігли близнюки, які міцно трималися за руки.

Б Угорі тужливо озвалися журавлі, які вже взяли літо на свої крила.

В До годівниці прибігала сарна, яка потоваришувала з нашим козеням.

Г Надвечір ожили яскраві квіти, що прив'яли за день на сонці.

Д Радують око різнобарвні квіти, що ростуть на клумбі.

16.Відокремленою обставиною можна замінити підрядну частину в реченні

А Поводилися тихо, щоб не привернути до себе уваги.

Б Водій загальмував на перехресті, щоб ми швидко вийшли з машини.

В Коли ми зійшли на ту гору, керівник групи дав команду перепочити.

Г Я біг досить-таки повільно, бо відчував страшну втому в ногах.

Д Україна для мене – святиня, яка дає крила, снагу.

17. *У якому реченні підрядну частину можна замінити синонімічним дієприкметниковим зворотом*

А Зневажена тобою рідна мова — немов діброва, яку знищив вогонь!

Б Глибокий захват і благовоління перед великим подвигом народу оволодівають мною, коли я пишу ці рядки.

В Честі не потребуєш, якщо правди не знаєш.

Г Коли перебуваєш на чужині, як ніколи хочеться бачити свою країну вільною, щасливою.

Д Струни чекають, щоб пальці торкнулись до них.

18. Кома перед виділеним сполучником ставиться в реченні (розділові знаки пропущено)

А Закони вод вітрів *і* хмар і світла відкрились нам у ті далекі дні.

Б Тієї осені не було нам спочинку ні вдень *ні* вночі.

В Ми в боротьбі пройшли крізь бурі і негоди *і* творимо життя незборне молоде.

Г Люблю я тебе вдень і вночі вранці і ввечері *і* не знаю краю своєї любові.

Д Моє щастя *і* ніжність я у пісні б хотів зберегти.

19. Позначте речення, у якому між підметом і присудком треба поставити тире (розділові знаки пропущено)

А Моє життя неначе пісня.

Б Я не турист у ріднім краї.

В Життя пройти не поле перейти.

Г *Робота як робота.*

Д *Деревина міцна на своєму ґрунті .*

20. *Неправильно розставлено розділові знаки при відокремлених додатках у реченні*

А За винятком баби Оришки, Чіпка нікого не любив.

Б Окрім посуду, трипільці виробляли фігурки матері-землі.

В Ні птиць, ані людей, опріч ясної зірки.

Г *Усі за винятком Марії, здивовано дивилися на мене.*

Д Микола, замість панського лану, вийшов на своє поле.

ІІІ рівень

Завдання 21-24 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ (кожне завдання 4б.)

21. *Установіть відповідність між назвою розділового знака і реченням, де його треба поставити (розділові знаки вилучено)*

1 кома **2** тире **3** крапка з комою **4** двокрапка	А Грім гримить … хліб буде родить Б Найтепліший спогад із дитинства…мама вишиває рушники В Мороз притискує… мете сніг через рейки Г Тільки невсипуще море бухає десь здалеку… та зорі тремтять в нічній прохолоді Д Поволі йдемо до хати… мати, наче виправдовуючись, стиха промовляє: «Ось повечеряємо, і я наспіваю тобі

	колискову...».

22. Установіть відповідність між назвою розділового знака і реченням, де його треба поставити (розділові знаки вилучено)

1 тире **2** кома **3** знак оклику **4** двокрапка	**А** Скрізь червоно… і на небі, і на узгір'ях, і на горі. **Б** Як я люблю тебе, рідна сестро… **В** Миколі сподобалися й краса Дарини … і її сміливість, і впевненість у собі. **Г** То не хмара … біла пташка хмарою спустилась. **Д** Даринка вставала ні світ… ні зоря.

23. Приєднайте до фрагмента речення ***<u>Книги нас оточують скрізь…</u>*** *запропоновані варіанти і з'ясуйте тип кожного з утворених речень*

1 здається, вони існували завжди. **2** а їхня історія починається у далекому минулому. **3** бо вони залишаються важливим джерелом інформації. **4**і для багатьох стають друзями та порадниками	**А** просте з відокремленим членом **Б** просте з однорідними членами **В** складне безсполучникове **Г** складнопідрядне **Д** складносурядне

24.Установіть відповідність

1 з'ясувальне **2** причини **3** умови **4** означальне	**А** Той удома не ночує,… **Б** Не бий бобра,… **В** Увесь базар забрав би,… **Г** Зачарування викликає поліська лексика,.. **Д** Там не живе, не б'ється і життя, де …

IV рівень

25**.** *Спишіть речення, розставте розділові знаки, зробіть повний синтаксичний розбір речення(2б.)*

Марко піднімається на підсинений пагорб, де крізь сон зітхає кучерявий овес, і застигає на місці: од вітряка до нього йде його Оленка з білим вузликом у руці.